

A Kúria a dr. Mizik Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mátrai Mihály ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 9.M.2514/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.634.668/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. január 21. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.634.668/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint és 8.100 (nyolcezer-egyszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítására, ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.2514/2008/61. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára perrel felmerült költség és ügyvédi munkadíj megfizetésére. Megállapította, hogy az eljárási illeték és a szakértői díj az állam terhén marad.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2000. április 6-ától állt munkaviszonyban az alperesnél, 2007. január 25-étől vegyipari művezető munkakörben.

Az alperesnél 2008. május 11-én felvett jegyzőkönyv szerint a felperes munkaidőben láncfűrésszel raklapot darabolott és készített elő szállításra. Állítása szerint D.G. szóban engedélyezte a raklapok elvitelét, illetőleg arra engedélye van. Ennek igazolására egy 2007. októberében kiállított szállítólevelet és átvételi elismervényt mutatott be. D.G. termelési igazgató szóbeli engedélyezésről nem tudott, és tagadta, hogy munkaidőben történő raklapdarabolást engedélyezett volna.

Az alperes 2008. május 15-én kelt rendkívüli felmondással az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 96. § (1) bekezdés alapján szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Az indokolás - utalással a 2008. május 11-én felvett jegyzőkönyv tartalmára - rögzítette, hogy a felperes a munkaidejében munkavégzési kötelezettségét nem teljesítette, és több alkalommal a társaság tulajdonában álló raklapokat vitt el saját céljaira, ezzel az alperesnek kárt okozott. Magatartásával az Mt. 103. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megsértette. A társaság tulajdonában álló tárgyi eszközök jogtalan eltulajdonításával a Btk. rendelkezéseit is megsértette. Olyan

magatartást tanúsított, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

Az alperes feljelentése alapján lopás vétsége miatt felperessel szemben indult nyomozást az illetékes rendőrkapitányság megszüntette. Az indokolás szerint a gyanúsított engedély nélküli tevékenysége alkalmas lehet fegyelmi vétség megállapítására, azonban a lopás bűncselekményének megítélésénél azt kellett vizsgálni, hogy a kft. vagyonát képező értékkel bíró dolgot tulajdonított-e el, ez utóbbi azonban nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság szerint a felperes a perben sem tagadta a raklapok feldarabolását, elvitelét. Azon védekezését azonban, miszerint az értéktelen raklapok elvitelére minden alkalommal a felettesei engedélyével, tudtával került sor, és nem tudott arról, hogy ehhez írásos engedély szükséges, a perben nem támasztotta alá. Az eseményeket követően, 2008. május 13-án adták ki az alperesnél a 2/2008. számú ügyvezetői igazgatói utasítást a társaságtól térítésmentesen kapott áruk vagy eszközök telephelyről történő kiszállításáról, ez azonban nem jelenti, hogy ezt megelőzően az alperes tulajdonában álló raklapokat bárki engedély nélkül bármikor elszállíthatta. Ennek ellentmondott D.G. és P.J. tanúk vallomása, akik egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a termelési igazgató D.G.-től minden esetben engedélyt kellett kérni a raklapok elviteléhez, és ez alapján állította ki P.J. azokról a szállítólevelet. A szállítólevelet azonban 2008. május 11. előtt a felperes részére csak 2007. októberében adtak ki. L.L. és B.CS. tanúk szerint is a raklapok elszállításához minden esetben engedély, és a szállítólevél kiállítása kellett.

A per adatai nem igazolták azt sem, hogy a törött raklapokat bárki, akár nem munkavállaló is elszállíthatta, a biztonsági őrszolgálatnak sem a szállítólevelet, sem a szállított raklapokat nem kellett ellenőriznie. A vagyonvédelmi tevékenységet alperes részére végző R.S. Kft. ügyvezetője, M.F. nyilatkozata szerint bármilyen anyagnak a mozgatása, kivitele ellenőrzött formában történhetett az őrzött területről. Ez a törött raklapokra is értéktől függetlenül irányadó volt. R.J. biztonsági őr vallomása szerint is „a dolgokat a főnökök szóbeli vagy írásbeli engedélyével bárki elvihette”.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság által levont következtetés szerint az ítélezési gyakorlat alapján a munkáltató tulajdonát képező tárgy engedély nélküli elvitele a munkahelyről az értéktől függetlenül önmagában jelentős mértékű kötelezettségszegésnek minősül.

A felperes 2007. októbertől 10-12 alkalommal darabolt fel és szállított el az alperes telephelyéről raklapokat saját céljára. Utoljára 2008. május 11-én hajnalban került erre sor engedély nélkül. Ezzel a munkaviszonyból származó kötelezettségét szándékosan, jelentős mértékben megszegte. Ebből következően a rendkívüli felmondás jogszerű volt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék

49.Mf.634.668/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokai alapján a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint - helybenhagyta, marasztalta a felperest az alperes másodfokú perköltségében rögzítve, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Álláspontja szerint alaptalanul sérelmezte a felperes a fellebbezésében a bizonyítékok téves mérlegelését, mert az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokat és tanúvallomásokat a Pp. 206. § (1) bekezdés szerint okszerűen, ellentmondásoktól mentesen értékelte, és helytálló a levont jogkövetkeztetése a rendkívüli felmondás jogszerűségéről.

Az egybehangzó tanúvallomások alapján helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az írásbeli utasítást megelőzően is a termelési igazgató szóbeli engedélye alapján kiállított szállítólevéllel lehetett a raklapokat elszállítani. Alaptalan a felperes hivatkozása tehát arra, hogy erről nem volt egyértelmű szóbeli utasítás. Nem támasztotta ezen állítását alá Sz.J. csatolt írásbeli nyilatkozata sem, mert e személy munkaviszonya 2004. április 4-éig állt fenn az alperesnél, és állítása szerint az ezt követő időszakról nem tud nyilatkozni.

R.J. írásbeli nyilatkozata sem igazolta a felperes álláspontját, mert ebben nincs szó arról, hogy a munkáltató előzetes engedélyére, illetőleg az általa kiállított szállítólevélre szükség volt-e a raklapok elszállításakor.

A felperes alaptalanul sérelmezte a fellebbezésében az alperes perköltségével kapcsolatos elsőfokú ítéleti rendelkezést is a Pp. 84. § (1) bekezdés, 75. § (1) bekezdés alapján.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a jogszabályoknak megfelelő, a keresete szerinti határozat meghozatalára irányult az alperes perköltség viselésre kötelezésével.

Jogszabálysértésként az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjának és (2) bekezdésének, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdésének a megsértésére hivatkozott.

A BH.2000.174. számú eseti döntésre utalással hangsúlyozta, hogy nem alapozhatja meg a munkáltató rendkívüli felmondását a munkavállaló olyan magatartása, amelynek tanúsítására korábban őt kifejezetten megkérték, és amelyre többször engedélyt kapott, amellyel kapcsolatban a munkáltatónál írásbeli utasítás nem volt érvényben.

Az alperesnél kialakult gyakorlat folytán a felperesnek felrótt magatartás nem minősül jelentős mértékű kötelezettségszegésnek, ezért az arra alapított rendkívüli felmondás jogellenes.

Állítása szerint egyértelmű szóbeli utasítás sem volt a raklapok elszállításáról. A tanúk vallomásából kitűnik, hogy az engedély megadása és a szállítólevél kiállítása formális volt, hiszen bárki kaphatott engedélyt, az nem volt feltételhez kötve. A szállítólevelekre a mennyiséget a munkavállalók bemondása alapján

írták rá, a mennyiség meghatározása sokszor lehetetlen volt, mert a raklapok töröttek voltak.

S.B. tanúvallomása szerint a szállítólevelek kiállítására nem volt az alperesnél kialakult rend, és azokat nem volt kötelező az öröknek leadni. Az elsőfokú bíróság alaptalanul nem adott helyt bizonyítási indítványának a szállítólevelek becsatolására vonatkozóan, pedig ezzel igazolhatta volna, hogy azok kiállítása rendszertelenül történt.

A bizonyítás alapján megállapítható, hogy a felperes minden alkalommal annak tudatában vitte el a raklapokat, hogy azok elszállítására jogosult.

A perben az alperest terhelte a rendkívüli felmondásban megjelölt indok valóságának és okszerűségének bizonyítása. S.B., Gy.F., L.L. igazolták, hogy engedélye volt a raklapok elszállítására, amelyre bárki kaphatott engedélyt. Ennek ellenkezőjét, az egyértelmű eljárási rendet az alperes nem tudta bizonyítani.

Gy.F. tanú a nyomozás során akként nyilatkozott, hogy korábban szóbeli engedéllyel ő is vitt el raklapokat anélkül, hogy ehhez szállítólevelet kellett volna kiállítani. L.L. a büntetőeljárásban és a munkaügyi perben is akként nyilatkozott, hogy D. úr örült, hogy segített a hulladékraklapok eltüntetésében. Előadta, hogy senki nem ellenőrizte, hogy a valóságban ki, mennyit szállít el, hiszen a raklapok nagy része törött volt.

Alaptalan a rendkívüli felmondás indoka, miszerint kárt okozott a társaságnak, mert az általa elszállított raklapok értéktelenek voltak. Ezért szüntették meg vele szemben nyomozást is.

Valótlan az Mt. 103. § (1) bekezdés a) és b) pontjának megszegésére történő hivatkozás is. A raklapok feldarabolására ugyanis munkaközi szünetben került sor, ezért a munkavégzésre vonatkozó szabályokat nem szegte meg. D.G. maga is elismerte, hogy a munkavállalók a munkaközi szünet igénybevételéről maguk dönthettek.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte a felperes perköltségben marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a . 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló iratokat és a tanúvallomásokat, a felek perbeli nyilatkozatait a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint okszerűen, ellentmondásoktól mentesen értékelték és abból helytálló következtetést vontak le.

A másodfokú bíróság által indokai alapján helybenhagyott ítéletében

az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat egyenként, és a per egyéb adataival (a felek előadása, okirati bizonyítékok) egybevetés alapján helyesen értékelte. Mérlegeléséről ítéletében számot adott kitérve arra is, hogy a felperes egyes tényállításait miért nem találta bizonyítottnak. Értékelési körébe vonta valamennyi, a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott tanú vallomását.

A másodfokú bíróság a fellebbezésre reagálva szintén értékelte Sz.J. és R.J. tanúvallomását, továbbá ez utóbbi személy írásbeli nyilatkozatát.

A felperes megalapozatlanul sérelmezte a szállítólevelekkel kapcsolatban előterjesztett bizonyítási indítványa elutasítását. Utalt ugyan az előkészítő iratában arra, hogy a szállítólevél-tömb becsatolására vonatkozó indítványának a bíróság nem tett eleget, de a jegyzőkönyvben további bizonyítási indítványt nem kívánt előterjeszteni a munkaviszony megszüntetése körében elégségesnek ítélve a bizonyítási eljárás addigi adatait.

A felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a raklapokat nem munkaidőben, hanem munkaközi szünetben darabolta. Erre ugyanis sem az ezen eseményt követően közvetlenül felvett jegyzőkönyvben, sem a keresetlevelében nem utalt, csak a peres eljárás későbbi szakaszában.

A bizonyítási eljárás adatai alapján az eljáró bíróságok helytálló következtetést vontak le arról, hogy a felperessel közölt rendkívüli felmondás jogszerű. A felperes azzal, hogy a munkáltatónál fennálló gyakorlat ellenére az arra jogosult termelési igazgató engedélye, valamint szállítólevél nélküli elszállításhoz raklapokat darabolt fel munkaidőben munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét [az Mt. 103. § (1) bekezdés a) és b) pontját] legalább súlyos gondatlansággal megszegte.

A felperes alappal arra sem hivatkozhat, hogy a kötelezettségszegése súlyát enyhíti, hogy nem volt egyértelmű szóbeli utasítás, továbbá hogy az engedély megadása és a szállítólevél kiállítása csak formális volt. A munkáltató ezzel kapcsolatos gyakorlatára vonatkozóan az engedélyező D.G., továbbá a szállítólevelet kiállító P.J. tanúvallomásával egyezően nyilatkoztak azon tanúk, akik szintén raklapot szállítottak el az alperes telephelyéről. Azt pedig, hogy a szállítólevél ellenőrzése a biztonsági őrszolgálat feladata volt, az e szolgálatot teljesítő ügyvezető és őr tanúkénti meghallgatása során alátámasztotta.

Az eljáró bíróságok a munkavállaló kötelezettségszegését az ítélkezési gyakorlatnak (BH.2008.278., BH.2005.329.) megfelelően értékelték jelentős mértékűnek, amelyre a rendkívüli felmondás [Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja szerint] alapítható. A munkáltató tulajdonában lévő tárgyak munkahelyről történő engedély nélküli kivitele ugyanis azok értékétől függetlenül (károkozás hiányában is) súlyos kötelezettségszegés a munkahelyi rend megsértése folytán [Mt.103.§ (1) bekezdés b) pont.].

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3)

bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. február 21.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő